



v ý r o č n í   z p r á v a   2 0 0 4



## činnost sdružení

Občanské sdružení **Oživení-Bohemian Greenways** vzniklo v roce 1997. Od počátku se věnuje propagaci a rozvoji cyklostezek a cyklistických tras, vzniku Zelených koridorů (Greenway) a obecně podpoře trvale udržitelné dopravy (v rámci programu „greenways“).

Od roku 1999 se Oživení zabývá systematickým odhalováním střetu zájmů a korupce ve veřejné správě a zvyšováním transparentnosti veřejného sektoru. V této oblasti se věnujeme především monitorování případů střetu zájmů a korupce a následně informování veřejnosti, přípravě systémových opatření včetně ovlivňování legislativy, prosazování práva na informace a v neposlední řadě šíření našeho know-how.

V obou oblastech poskytujeme občanům zdarma poradenství a medializaci výsledků jejich práce (v rámci programu „bezkorupce“).

**Naší vizí je fungující a sebevědomá občanská společnost naplňující principy udržitelného způsobu života v kontextu evropského společenství.**

**cílem našich aktivit je:**

- vyšší transparentnost rozhodování a hospodaření veřejné správy
- omezení výskytu korupčního chování a střetů zájmů úředníků i politiků
- vznik kvalitních protikorupčních zákonů a opatření
- zapojování občanů do rozhodování a správy věcí veřejných
- vznik kvalitní a plnohodnotné infrastruktury pro cyklisty ve městě i na venkově
- snížení nadměrné automobilové dopravy v centru Prahy



## program “bezkorupce”

Občanské sdružení Oživení se již pátým rokem věnuje **sledování střetu zájmů, klientelismu a dalším projevům korupčního prostředí**. Ukazuje se, že propojení volených zástupců města a soukromého sektoru a především pak mizivá transparentnost těchto vztahů bez kontroly veřejnosti vytváří vhodný prostor pro bujení korupce a klientelismu. Což se projevuje především v oblasti zadávání veřejných zakázek, územního plánování, stavebních řízení, ale také například ve financování politických stran.

Na základě našich několikaletých zkušeností jsme přesvědčeni, že **vysoká míra otevřenosti a průhlednost veřejného sektoru** je často dostatečným lékem proti korupci a střetu zájmů. Proto považujeme za prioritu prosadit taková opatření, která povedou k co největší průhlednosti práce a hospodaření veřejných institucí (např. zveřejnění majetková přiznání veřejných funkcionářů, otevření procesu rozdělování veřejných zakázek, veřejná jednání rady atd.).

Podrobné informace o programu naleznete na [www.bezkorupce.cz](http://www.bezkorupce.cz).



## watchdog Parlamentu ČR

**Jak donutit poslance a senátory dodržovat zákon?** Oživení na to přišlo. Přiměli jsme všechny poslance informovat občany o svých vedlejších příjmech, darech, aktivitách a nemovitém majetku tak, jak jim to ukládá zákon o střetu zájmů. V roce 2002 tato zákonem předepsaná oznámení neodevzdala polovina poslanců a desetina senátorů. Po dvou letech monitoringu, veřejného tlaku a mediální kampaně jsme v roce 2004 dosáhli toho, že, poprvé v dějinách Parlamentu ČR, všichni jeho členové svá Oznámení odevzdali.

Poslanci a senátoři sedí často na několika židlích zároveň: v krajských i městských zastupitelstvech, ve vedení firem atd. Všechny tyto „mimoparlamentní“ aktivity jsou potenciálním střetem zájmů. Občané by o nich tudíž měli přinejmenším vědět.

## watchdog radnice hl. m. Prahy

Oživení se dlouhodobě zaměřuje na **kontrolu hospodaření a rozhodování na pražském magistrátu**. Veřejné kritice jsme v průběhu let podrobili systém zadávání veřejných zakázek, způsob udělování grantů, nebo oblíbenou zábavu pražských zastupitelů – dobře placenou účast v řídicích a kontrolních orgánech městských firem.

Každoročně aktualizujeme přehled vedlejších aktivit všech zastupitelů pod názvem „databáze střetů zájmů pražských zastupitelů“. Zveřejňujeme informace, které se Magistrát snaží neoprávněně utajit, jako například seznam osob, které chybovaly při zadávání veřejných zakázek. Na základě našeho tlaku začala pražská radnice zveřejňovat například forenzní audity veřejných zakázek v necenzurované podobě.

Zástupce Oživení se aktivně zapojil do práce Protikorupční komise Rady hl. m. Prahy, ze které mimo jiné vyšel etický kodex zastupitele.



PALAC

AKROPOLIS



## „ve střehu“ – servis pro veřejnost

Oživení poskytuje občanům a občanským sdružením zdarma poradenství v oblasti střetu zájmů a korupce. Pomáháme nejen odhalovat korupční vztahy v konkrétních kauzách, ale jsme schopni pomoci výsledky práce dostat do médií a sledovat případ dlouhodobě.

### • iniciativa 4 body pro kulturu:

zástupce Oživení se stal členem akční skupiny pražských umělců, kteří podrobili tvrdé kritice způsob rozdělování kulturních grantů hl. m. Prahy a požadovali vznik nového transparentního grantového systému. Impulzem pro vznik iniciativy byl návrh na rozdělení dlouhodobých kulturních grantů, který obsahoval neodůvodněné a přemrštěné částky pro některé žadatele. Jedním z nich byl také projekt Paláce Akropolis (na 4 roky získal 65 milionů), jehož jediným vlastníkem je zastupitel hl. m. Prahy Pavel Hurda.

• Oživení již delší dobu sledovalo podezřelý úkaz na radnici **MČ Praha 1**: některým prosperujícím podnikatelským subjektům radnice **odpouštěla nájem z důvodu promlčení dluhu**. Když došlo k promlčení, a tudíž odpuštění téměř pět milionového dluhu restauraci U tří zlatých trojek, sídlící v lukrativní Tomášské ulici, rozhodli jsme se podat trestní oznámení na neznámého pachatele za způsobení škody městské části Praha 1. Majitel restaurace má totiž velice blízko k politikům z ODS vládnoucích na Praze 1. Případ ještě není uzavřen.



### • Dopravní podnik hl.m. Prahy:

Dva roky monitorování korupčního chování a střetů zájmů okolo Dopravního podniku mělo první vyvrcholení v rámci semináře Dopravní alternativa, který se konal 7. 4. 2004 v Senátu. Spolu s Centrem SOS Praha jsme se zapojili do kampaně proti zdražování jízdného v MHD a to především s požadavkem hloubkového nezávislého auditu hospodaření DP. V souvislosti s naším zkoumáním dění v DP jsme byli nuceni v prosinci podat žalobu na DP za neposkytování informací.

- V srpnu 2004 nás upozornila obyvatelka MČ Praha 15 na korupční praktiky při schvalování žádostí o umístění do **Ústavu s pečovatelskou službou na Praze 15**. Dvakrát jsme navštívili domov a vyslechli důchodce, kteří to potvrdili, paní K. dala 200 000 Kč, pan Z. 100 000 Kč. Stížnosti na Praze 15 a následně ani na Magistrátu nebyly adekvátně řešeny. Sháníme důkazní materiály a svědky, podávali jsme vysvětlení na policii, kontaktovali novináře, získali vyjádření ombudsmana ke stejné problematice v jiném domově důchodců. Cílem je odvolání odpovědné úřednice, vrácení peněz důchodcům a nastavení pravidel tak, aby se tyto praktiky již nemohly opakovat.



## etické kodexy

Etický kodex je u nás zatím nepříliš využívaný nástroj, přestože v řadě zemí je běžným způsobem ochrany a kontroly veřejného zájmu. Jsme přesvědčeni, že kodex může výrazným způsobem pomáhat veřejnosti vyžadovat transparentnost, odpovědnost a důvěryhodnost chování volených zástupců.

V průběhu roku 2002 jsme připravili **návrh Etického kodexu zastupitele**. V dalších letech jsme pomáhali prosadit etický kodex v Táboře, Praze, Přerově, Kraslicích a dali k dispozici dalším zájemcům. Etický kodex zastupitele k dnešnímu dni přijali za svůj zastupitelé hl. m. Prahy, městských částí Praha-Dolní Chabry a Praha-Újezd a Přerova.

Zastupitelstvo města Přerova získalo za přijetí etického kodexu zastupitele 1. cenu v soutěži Otevřeno, jako největší přítel svobody informací a otevřenosti veřejné správy.

Návrh kodexu naleznete na [www.bezkorupce.cz](http://www.bezkorupce.cz).

### **etický kodex pro finance ze strukturálních fondů:**

Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj jsme připravili etický kodex, který se vztahuje na všechny osoby zainteresované na přípravě, projednávání, výběru a schvalování projektů, které dostanou finanční dotaci, tzn. které budou financovány z veřejných prostředků. Tento kodex vstoupil v platnost 6. 12. 2004.



## legislativní aktivity

### **zákon o střetu zájmů:**

Naše práce v Parlamentu poukázala na nedostatečnost a nefunkčnost právní úpravy střetu zájmů a iniciovala snahy o změnu legislativy. Připomínkovali jsme návrh nového zákona, který připravila Transparency International ČR a který byl podkladem pro připravovaný vládní návrh zákona.

Paralelně s jeho přípravou byla přijata poslanecká novela zákona o střetu zájmů, která především rozšiřuje okruh povinných osob na krajské a obecní zastupitele. Ale přináší i další pro české veřejné funkcionáři jistě převratné novinky. Zavádí sankce za porušení zákona (až do výše 30 000,-) nebo zákaz souběhu funkcí zastupitele a ředitele příspěvkové organizace.

Oživení se aktivně podílelo na připomínkování novely zákona v parlamentních výborech a ve spolupráci s poslancem Miroslavem Kalou připravilo několik z částí přijatých pozměňovacích návrhů.

### **zákon o zadávání veřejných zakázek:**

Veřejné zakázky se ukazují jako velmi populární oblast zúročování klientelistických a korupčních vztahů. Vhodným nastavením podmínek soutěže lze dosáhnout zadání zakázky předem dohodnutému subjektu.

Netransparentnost a neveřejnost současného procesu udělování veřejných zakázek jsou hlavními faktory, které přispívají k manipulaci a korupci.

Oživení se snažilo připomínkovat nový zákon o veřejných zakázkách jak při projednávání v Poslanecké sněmovně, tak v Senátu s cílem zvýšit kontrolu veřejnosti nad rozdělováním veřejných peněz už v průběhu procesu zadávání. Bohužel většina zákonodárců návrhy odmítla s odvoláním na nutnost bezproblémového přijetí zákona. Návrh byl totiž schvalován v časové tísní, jako podmínka přistoupení ČR do Evropské unie.





Oživení také spolupracovalo na prosazování projektu **Vnitrostátní offset**. Projekt přináší návrhy na zkvalitnění způsobu rozdělování veřejných zakázek především s ohledem na širší smysl pojmu „veřejný zájem“ (preference regionálních firem, přínos pro rozvoj regionu apod.). Zavedení principů projektu do praxe by znamenalo především implementaci nových posuzovacích kritérií pro výběr veřejných zakázek a zvýšení průhlednosti procesu zadání, výběru, udělení a kontroly zakázky.

Více viz [www.vnitrostatnioffset.cz](http://www.vnitrostatnioffset.cz).

## databáze Fair-Play

Střet zájmů zasahuje do všech oblastí společenského života. Podrývá rovné a nestranné rozhodování i důvěru lidí v to, že vláda (na centrální i komunální úrovni) rozhoduje nestranně a správně. Výsledkem pak je, že se lidé nechtějí politického života účastnit.

Způsobem, jak bojovat proti střetu zájmů, je mu předcházet a také ho aktivně kontrolovat. Možným kontrolním nástrojem by mohla být připravovaná Databáze Fair-Play. V průběhu roku 2004 jsme připravovali spuštění pilotní verze databáze, tj. sbírali jsme informace pokrývající zatím oblast Parlamentu ČR, Zastupitelstva hl. m. Prahy a sponzorů politických stran. Software databáze bezplatně darovalo slovenské občanské sdružení Aliancia Fair-Play, které podobnou databázi provozuje na Slovensku.

Databáze bude spuštěna v průběhu roku 2005 na stránkách [www.bezkorupce.cz](http://www.bezkorupce.cz).



# program "greenways"

## Iron Curtain Greenway Greenway Železná opona

Projekt je další fází dlouhodobého plánu Oživení o vytvoření zeleného koridoru – Greenway – podél bývalé Železné opony s cílem oživit smysluplně území, které do jisté míry zůstalo přírodně zakonzervováno díky Železné oponě. Na českém území se jedná především o vyznačení cyklotrasy kopírující tzv. „signálku“, cestu, která dříve sloužila ke kontrole uzavřených hranic. Naším cílem není na vlastní náklady vybudovat celou cyklotrasu, ale vyznačit vhodné již existující komunikace a dát podnět k dalšímu jednání s obcemi a místními spolky.

V průběhu roku 2004 jsme na základě projektové studie zahájili značení cyklotrasy na českém území pomocí turistických značek pro horská kola.

Více informací na [www.greenways.cz/icg](http://www.greenways.cz/icg).

## greenways Praha

Oživení se dlouhodobě věnuje **propagaci cyklistické dopravy v Praze**. V minulých letech jsme zpracovali několik projektů značení pro městské části a jednotlivé trasy. V rámci naší účasti v poradním orgánu radního pro dopravu hl. m. Prahy se snažíme prosazovat kvalitnější a rozsáhlejší podporu cyklodopravy ze strany pražské radnice.



## greenway Botič

Jedním z našich cílů je vybudování kvalitní cyklostezky podél pražského potoka Botiče. Podél Botiče lze již dnes projet z centra města až na okraj Prahy a napojit se na dálkovou cyklotrasu Praha – Vídeň. Nejde však zatím ani zdaleka o bezproblémovou a komfortní cyklostezku.

Oživení každoročně pořádá dobrovolnický úklid některých částí trasy a propaguje Greenway Botič v médiích. K vybudování Greenway Botič se zavázali všichni starostové dotčených městských částí podpisem společné deklarace.

Více informací na [www.greenways.cz](http://www.greenways.cz).

## projekt "auto\*mat"

Projekt propaguje dopravu šetrnou k životnímu prostředí a probouzí aktivní přístup občanů k problematice dopravy ve městě. Auto\*Mat chce být zároveň partnerem pro spolupráci občanského sektoru s představiteli samosprávy při organizování akcí v rámci kampaně „Evropský týden mobility“ a „Den bez aut“. Projekt využívá spojení uměleckých aktivit a odborných informací formou prezentací, happeningů, hudebních a filmových projektů.

Na projektu spolupracuje řada dalších organizací i jednotlivců, většinou na dobrovolné bázi. Jde především o Centrum SOS Praha, Bionaut, Pražské matky, Nakole.cz, Děti Země, World Carfree Network, Kavárna Hned Vedle a další.

Hlavní aktivity 2004: kulturní a osvětový program ke Dni bez aut, snídaň na ulici, pražské cyklojízdy, film Zdroj\*, výstava s automobilovou tematikou, benefiční koncert a další.

Více informací na [www.automat.ecn.cz](http://www.automat.ecn.cz) a [www.automatfilm.cz](http://www.automatfilm.cz).



## struktura organizace, osoby a obsazení

### **struktura organizace:**

Občanské sdružení Oživení je řízeno výkonnou radou, která podléhá Valné hromadě (schůzi všech členů). Ta je nejvyšším orgánem Oživení. Poradním orgánem sdružení je Sbor poradců.

### **členové sdružení:**

Petr Štěpánek – předseda sdružení

Daniel Mikláš – revizor sdružení

Radek Přílepek – tajemník sdružení

### **sbor poradců:**

Martin Bursík – environmentální poradenství

Ivan Dejmal – krajinářství a územní plánování

Oldřich Kužílek – problematika přístupu k informacím

Petr Kužvart – správní řízení a právo

Jaroslav Martínek – cyklistika

Vlado Pirošík – oblast střetu zájmů a korupce

Eva Tylová – problematika Parlamentu ČR

Petr Uhl – správní řízení a právo





**v Oživení v roce 2004 pracovali:**

Petr Štěpánek – program “bezkorupce“, program “greenways“

Jan Bouchal – program “bezkorupce“, projekt “auto\*mat“

Tomáš Kramár – program “bezkorupce“

Lenka Petráková – program “bezkorupce“

Pavel Svoboda – program “greenways“

Karel Suchý – pracovník na civilní službě

Jan Regal – grafik, webmaster

Jindřich Lazar – pracovník na civilní službě

Štěpán Boháč – program “greenways“

Vojtěch Hrabal – program “greenways“

Denisa Dohányosová – externí spolupracovník

Martin Krajíček – externí spolupracovník

a další spolupracovníci a dobrovolníci

**na činnosti Oživení dále spolupracovali:**

Ateliér pro životní prostředí, Bionaut, Bohdan Havel, Božena Harmáčková, Centrum SOS Praha, Děti Země, Econnect, Ekologický právní servis, Hned Vedle, Jan Ruml, Jedličkův ústav, Jana Škopková, Juraj Horváth, Magistrát hl. m. Prahy, Markéta Reedová, Martin Mareček, Martin Mejstřík, Ondřej Boháč, Nadace Partnerství, Nakole.cz, Otakar Strunecký, Otevřená společnost, Pražské matky, Sdružení Písečná, SONS, Šárka Havlíčková, Transparency International ČR, Transparency International Slovensko, Veronika Hrdinová, World Carfree Network, Yvona Kreuzmanová, Zelený kruh a další spolupracovníci.

**VŠEM TÍMTO DĚKUJEME!**



# financování v roce 2004

<b>výnosy</b>	Kč
Přijaté granty	1.438.570
Prodej služeb	148.214
Úroky z běžného účtu	492
<b>Celkem</b>	<b>1.587.276</b>

<b>náklady</b>	Kč
Nákup služeb	413.576
Nákup služeb – spolupracovníci	822.000
Mzdové náklady	239.695
Spotřební materiál	62.083
Cestovné	68.401
Nájemné	82.800
Odpisy majetku	21.099
Bankovní výlohy	5.259
Poskytnuté granty	24.000
<b>Celkem</b>	<b>1.738.913</b>

**hospodářský výsledek:** -151.637 Kč

pozn.: záporné číslo způsobilo čerpání financí zaúčtovaných již v roce 2003

## za finanční podporu děkujeme:

Nadaci Open Society Fund Praha, Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze, Rockefeller Brothers Fund

*Chcete v Praze lepší cyklostezky?*

*Chcete méně korupce v politice?*

**podpořte naše aktivity:**

finančně na účet sdružení: **19-2295210257/0100**

Pomohou nám ale i hmotné dary nebo slevy na služby (počítač, tisk materiálů, propagační plochy, reklama, pronájem reprezentačních prostor apod.). V poslední řadě uvítáme Vaše osobní zapojení do činnosti sdružení.

**kontaktní adresa:**

Oživení-Bohemian Greenways  
Sněmovní 7  
118 00 Praha 1-Malá Strana

tel.: 257 53 19 83, fax.: 257 53 23 69, mobil: 608 732 091

[oziveni@ecn.cz](mailto:oziveni@ecn.cz)

[bezkorupce@bezkorupce.cz](mailto:bezkorupce@bezkorupce.cz)

[www.greenways.cz](http://www.greenways.cz)

[www.bezkorupce.cz](http://www.bezkorupce.cz)



Rockefeller  
Brothers Fund

Philanthropy for an Interdependent World

